

HANDLEIDING

HOOP, ANGSTEN & VERWACHTINGEN

INLEIDING

Deze werkvorm kan ingezet worden bij de start van een project, training of leerwerkperiode(/stage) binnen een professionele werkplaats, hybrideleeromgeving of andere leerwerkomgeving.

DOELEN

- Draagt bij aan bewustwording van je hoop, je angsten en je verwachtingen ten aanzien van een project, training of leerwerkperiode en deze kunnen benoemen.
- Geeft zicht aan elkaar en de begeleiding hoe de deelnemers in de situatie staan.
- Is een middel om tijdens de evaluatie te kijken of verwachtingen zijn uitgekomen.
- Kan dienen om met elkaar de rest van het project/de training/de leerwerkperiode vorm te geven.
- Stimuleert het delen van verwachtingen wat kan bijdragen aan het verkennen van de overeenkomsten en verschillen met elkaar.

WANNEER GEBRUIKEN?

- Laagdrempelig ijsbreker wanneer deelnemers elkaar niet kennen: deelnemers zijn meteen bij binnenkomst gefocust op de inhoud van de bijeenkomst, eerst als individu en eventueel gezamenlijk.
- Bij start van een nieuw project/training/leerwerkperiode binnen een (on)bekende groep. Als beginfase van een enkele bijeenkomst of als aftrap van een project/training/leerwerkperiode met een langere looptijd.

AANDACHTSPUNTEN

- Geschikt voor groepen van 2 tot 30 deelnemers. Bij grotere groepen kan er in subgroepen gewerkt worden voor clusteren en mogelijk ook voor de discussie.
- Tijdsduur bij gebruik als ijsbreker: 15 minuten.
- Tijdsduur bij gebruik als gezamenlijk verkennen van hopen, angsten en verwachtingen: 30 – 60 minuten.

BETROKKENEN

- Facilitator die proces begeleidt.
- Deelnemers die betrokken zijn bij een project/training/leerwerkperiode binnen een professionele werkplaats, hybride leeromgeving of andere leerwerkomgeving.

BENODIGDHEDEN

- Post-its (liefst in drie verschillende kleuren)
- Plakband
- Flap over
- Stiften

WERKWIJZE

1. Voorbereiding

- a. Hang drie flappen op de wanden (of gebruik drie white boards), elk met een andere koptekst:
 - 'Ik hoop dat...'
 - 'Ik ben bang dat...'
 - 'Ik verwacht dat...'

Voor de duidelijkheid kan je alvast op elk flap een andere kleur post-it plakken om aan te geven welk kleur post-it bij welk flap hoort.

- b. Geef elke deelnemer een stift en een stapel post-its in de drie kleuren. Of leg post-its in de desbetreffende kleur bij de flappen waar deelnemers ze zelf kunnen pakken.

2. Opdracht hoop, angsten en verwachtingen

Geef de deelnemers de volgende opdrachten:

- a. Schrijf op de post-its wat je hoop, angsten en verwachtingen zijn ten aanzien van het project/de training/de leerwerkperiode. Zet geen naam op de post-its.
En gebruik per opmerking één post-it.
 - **Hoop** (hopes): waar kijk ik naar uit met betrekking tot het project/de training/de leerwerkperiode? Wat hoop ik tegen te komen en te kunnen leren en/of bereiken?
 - **Angsten** (fears): Waar zie ik tegen op en wat vind ik spannend of maak ik me zorgen over ten aanzien van het project/de training/de leerwerkperiode?
 - **Verwachtingen** (expectations): Welke verwachtingen heb ik ten aanzien van het project/de training/de leerwerkperiode?
- b. Plak je post-its op de bijbehorende flappen.
- c. Loop rond en lees wat anderen hebben geschreven.

3. Bespreking opdracht

Er zijn twee opties. Kies één van de opties of een combinatie van de twee, afhankelijk van de omstandigheden waarin de oefening gebruikt wordt en het doel daarvan.

Optie 1. Doel = ijsbreker en bewustwording van en stilstaan bij 'begin' situatie

- Leg uit dat de post-its niet in de groep besproken worden. Erken en bedank ieder voor zijn inbreng en legt uit dat het waardevol is om je bewust te zijn van hoe je er zelf en hoe anderen erin staan (ten aanzien van het project/de training/de leerwerkperiode). NB: Benoem eventueel enkele opvallende overeenkomsten en/of verschillen op de flappen of vraag een deelnemer dit te doen.
- De rest van de bijeenkomst vindt vervolgens plaats en er wordt op de post-its teruggekeken tijdens de evaluatie (zie hierna).
- Facilitator kan de materie op de flappen gebruiken om eventueel het programma of de inhoud van de sessie aan te passen en beter aan te laten sluiten.

Optie 2. Doel = gezamenlijke voorbereiding op de rest van het project/de training/de leerwerkperiode en explicitering van bronnen van steun

- Vraag de deelnemers de post-its op elk flap te clusteren en zo thema's per flap te vormen. Help als facilitator eventueel mee.
- Vraag aan deelnemers wat hun opvalt ten aanzien van de post-its en clusters. Ga met de groep in gesprek over de overeenkomsten, verschillen en opvallende zaken. Ga in op angsten en bespreek op welke wijze deelnemers elkaar kunnen steunen en/of ondersteuning krijgen van de facilitator.

Optie 3. Combinatie van beide

4. Evaluatie van de bijeenkomst

Ook bij de evaluatie kan je kiezen uit verschillende opties: Kies één van de opties of een combinatie, op basis van de omstandigheden waarin de oefening gebruikt wordt en het doel daarvan.

Optie 1. Terugblik op post-its

- Vraag de deelnemers hun post-its die ze bij het begin hebben geschreven, opnieuw te bekijken.
- Vraag vervolgens: in hoeverre zijn de hoop en de verwachtingen uitgekomen en in hoeverre waren de angsten realistisch? Deelnemers zouden hun antwoorden ook op de achterkant van betreffende post-its kunnen noteren.
- Afhankelijk van de groepsgrootte kunnen deelnemers hun evaluatie/inzichten met de hele groep of subgroep delen.

Optie 2. Terugblik op clusters

- Vraag aan de groep deelnemers om de al eerder gemaakte clusters te bekijken.
- Vraag vervolgens: in hoeverre zijn de hoop en de verwachtingen uitgekomen en in hoeverre waren de angsten realistisch?
- Geef iedereen de kans om daar als individu op te reageren/evalueren.

Optie 3. Latere terugblik

- Vertel dat de flappen met post-its worden bewaard of dat de informatie op een andere wijze wordt vastgelegd om hier na verloop van tijd (later tijdens project/de training/de leerwerkperiode) op terug te kunnen komen.

Optie 4. Combinatie van bovenstaande

